Burcu Dimili
YAZAR

YAZAR HAKKINDA
DİĞER YAZILARI
TAKİP ET
YAZAR PAYLAŞ

TAKİPÇİLERİ 94
YAZILARI 264

LOVE IT

"Queer Feminizm, Duygu ve Beden Politikaları Temel Atlaslarım"

Uluslararası performans sanatı platformu Performistanbul sanatçısı Leman Sevda Darıcıoğlu, şu sıra yaşamına ve çalışmalarına, Berlin Senatosu Kültür ve Avrupa Departmanı'nın sunduğu burs ile nGbK, ZK/U ve Depo İstanbul ortaklığında gerçekleşen "İstanbul-Berlin Sanatçı Misafir Programı" sonrasında yerleştiği Berlin'de devam ediyor. Sanatçı ile son performansları "Come on bro!", "Aramızda Bir Okyanus Var", "Beyaz Güller, Pembe Simler"; kamusal müdahale işi "İBNE", Türkiyeli bir queer sanatçı olarak Berlin'de üretmek ve gelecek projeleri üzerine konuştuk.

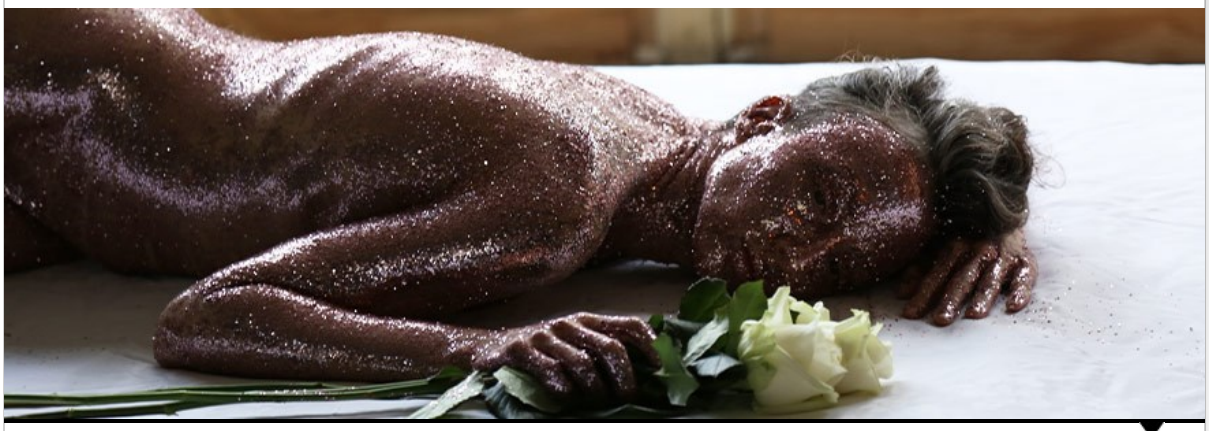

Yakın zaman önce "Come on bro!" adlı performansın unboxing: masculinities* Festival'de gösterildi. Bu performansından ve yaşadığın deneyimlerden bahseder misin?

Osnabrück Üniversitesi Tiyatro Pedagoji Departmanı'nın organize ettiği Margarita Tsomou'nun koordinasyonunu yürüttüğü unboxing: masculanities* kapsamında bir performans sergilemem için Margarita bana ulaşıp hegemonik erkekliği dert edinen bu festivalde yer almam için davet sunduğunda bir süredir üzerinde düşündüğüm efeler işini gerçekleştirmeye karar verdim. Berlin'de yaşamam ile beraber kendimi, Orta Doğu ve Avrupa kültürlerinin biraz da karman çorman bir şekilde bir araya geldiği Türkiye'den gelen queer bir sanatçı olarak, bedenimin Avrupa ve Berlin bağlamlarında neyi temsil ettiği, ne anlama geldiğini sorgular bulmuş ve bu konu üzerinden taşıdığım mirasa bakmaya başlamıştım. Aile evimde bulunan, birkaç sene önce esasen sol düşünceye sahip babamın yüzünde bir gülümseme ile gösterdiği Söke dağlarında efe olan büyük dedemden kalan "Yunan öldürmüş" kamanın bana bıraktığı miras da bunun parçasıydı. O kamanın üzerindeki kanı temizlemek isteğiyle çocukluğum boyunca babam ve çeşitli erkeklerden izlediğim zeybek dansı üzerine düşünmeye başlamıştım.

Ege Bölgesi menşeli zeybek, kökeninin Yunan mı, Türk mü olduğu hakkında farklı iddialar olsa da bir zamanlar Osmanlı topraklarında beraber yaşayan Yunanlar ve Türkler tarafından paylaşılan bir dans; Türkiye'de zeybek, Yunanistan'da zeibekiko adıyla karşımıza çıkıyor. Türkiye'deki hikâyesine gelirsek 17.- 20. yüzyıl arasında çetelere, vergi toplayıcılarına ve toprak sahiplerine karşı halkı korumak amacıyla dağa çıkan gerilla savaşçıları olan zeybeklerden ismini alıyor. Zeybeklerin Kurtuluş Savaşı öncesi bölgedeki varlıklarının halkı terörize eden bir etkisi olduğuna dair iddiaların doğruluğunu kesinkes bilemesek de dağda yaşayan bu erkek gruplarının halk üzerinde de çok barışçıl bir etkisi olmayabileceğini düşünmek zor değil. Kimi kaynaklarda taşıdıkları Yunan düşmanlığıyla da açıklanan, Kurtuluş Savaşı sırasında orduya katılmalarıyla cumhuriyetin kuruluşunun ardından adeta ulusal kahraman ilan ediliyorlar. Bugün Ege Bölgesi'nde düğünlerden askeri törenlere kadar çok çeşitli seremonilerde yer alan bir dans zeybek dansı. Cumhuriyet reformlarıyla kadınlı erkekli dansların öne çıkması ile beraber öncesinde yalnızca erkeklerin icra ettiği bu dansta kadına da bir yer verilse dahi dansta kadının hareketlerine baktığımızda açılan bu yerin erkeğin alanını tutmak olduğunu görüyoruz. Türk erkeğinin mertliği, cesareti, kahramanlığının sergilendiği küçük bir şölen zeybek, kartal/şahin postürüne giren bir erkek bedenini ve o bedenin bulunduğu alanı kendisinin ilan etmesini görüyoruz dansı izlerken. Bu zeybek erkekliğini Türk erkekliğinin bir temsili olarak okuyabileceğimizi düşünüyorum. Yanı sıra zeybek Mustafa Kemal Atatürk'ün de duyduğu sevgi ile bolca anılan bir dans, hatta cumhuriyet ideolojisinin bir temsili olan Cumhuriyet Baloları'nda vals,

tango gibi Batı dansları sonrasında oynadığı zeybek dansları ile Atatürk'ün "Sarı Zeybek" olarak anıldığını biliyoruz. Bu noktada zeybek içerdiği tüm o savaşçı, mert, kahraman erkek referanslarının sadece geçmişte kalmadığını, modern Türk erkeğinin de "yeri geldiğinde" belinde kamasıyla bir şahin, kartal gibi düşmanının üzerine saldıran bir savaşçı olduğunu söylüyor.

"Come on bro!"yu tasarlarken bu düşüncelerin izleğinde bu erkekliğin postürüne girmeyi ve bu efelik performansını bir soruşturmaya açmayı amaçladım. Çocukluğum boyu izlemiş olsam da hiç öğrenmediğim zeybek dansını alana izleyicinin görmediği bir şekilde yerleştirdiğim zeybek videosundan kopyalayarak yedi saat boyu icra ettim. Toplumsal erkeklik rollerinin kayıp bir cinsiyet performansına dayandığına işaret etmenin bir yoluydu benim için bu nereden kopyaladığımı göstermediğim kopyalama icrası. Yanı sıra kulağımda bir kablosuz kulaklık ile müziği de yalnızca kendimin duyduğu bir şekilde gerçekleştirdim performansı. Bu şekilde bu erkeklik performansını tüm bağlamlarından koparmak, bir nevi bir mekâna kendini kapatmış ve gücünün son damlasına kadar kendini bu erkeklik performansına adamış bir "deli" göstermek istedim. Keza yedi saatlik zeybek biraz deliceydi. :)

Pandemi koşulları nedeniyle yalnızca üniversite öğrencilerinin yirmi dakikalık zaman aralıkları rezerve ederek, bulunduğum mekânın camının dışından izlediği, gerçek izleyicisi ile festivalin dijital platformları üzerinden buluşan bir performans oldu "Come on bro!". Zamanın ruhu hâline gelen performanstaki bu dijitalleşme tabii ki izleyici ile mekân ve zamanı paylaştığın performanslardan bambaşka oluyor. 2019 Ağustos'unda Performistanbul ve Bilsart ortaklığı ile B2 Evi'nde gerçekleşen, performans süresi olan bir ay boyunca Bilsart'tan ve Bilsart'ın kapalı olduğu günlerde Performistanbul'un YouTube kanalından canlı olarak yayımlanan "Eksiğiyle Tamam"da yaşadığım bir farktı bu ki, "Eksiğiyle Tamam" sırasında B2 izleyiciye açıktı ve az da olsa gerçek mekânda buluştuğum izleyici oldu. Kendini zaman ve mekânda gerçekleşen dolaysız bir mecra olmak üzerinden tanımlayan performans sanatının dijitalleşmesi disiplinin kendisinde temel bir fark yaratıyor elbette. Aynı havayı solumadığın bir canlı performans işini ne kadar yaşayabileceğin kesinlikle bir soru. Bu soruya bir çözüm yaratabilmek adına performansı sabit geniş bir açıyla vermek yerine geniş açı ve detayların bir araya gelmesi şeklinde iki kamerayla vermeyi tercih etmiştim. Sonrasında kamera kayıtlarından izlediğim kadarıyla bu çalışan bir sistem olmuş.

Çoğu zaman uzun süreli canlı performanslar yapan bir sanatçı olarak izleyicinin varlığı benim için temel bir önem taşıyor. Zamanın yoruculuğu ve bedenin tükenişiyle baş etmenin ilk şartı gerçekleştirdiğin işe inancın ise, izleyicinin enerjisi ikinci ve ilki kadar önemli bir şart benim için. Pandemi ile geçen bu ikinci kışımızda hepimizin bunu anlamaya daha yakın olduğumuzu düşünüyorum.

Yanı sıra "Come on bro!" şu ana kadar gerçekleştirdiğim performanslarımdan birçok açıdan çok farklı bir iş. Bugüne kadar performanslarımda kullanmadığım *drag king* estetiğini ve bir dansın şeklini kullandım bu performansımda. Yaptığım şeyi zeybek yapmak yerine onu kopyalamak olarak gördüğüm için şeklini kullanmak diyorum. Ve tüm işlerim arasında fiziksel olarak harekete dayalı en aktif performansım oldu açıkça. Özellikle son bir yıldır çoğu zaman küçük bir hareketi/postürü alıp onu saatlere yayılan süreler boyunca tuttuğumu düşünürsek oldukça radikal bir geçiş oldu bu. Yaşayan bir heykel düşüncesiyle kurguladığım, neredeyse hareketsizliğin içine girdiğim işler bedensel olarak kesinlikle dirayet gerektiriyor, bir bedeni saatler boyu hareketsiz tutmanın kendisi için muhakkak bedeni güçlendirmek önemli lakin yedi saat boyunca bir dansı kopyalamanın aktifliği neredeyse bir kardiyo çalışması gibiydi. Yarım saat sonra kollarım yorulmuş, bedenimde zorlanma başlamıştı ki yedi saatin içinde bedenimi daha fazla ayakta tutabilecek miyim diye sorduğum birçok an oldu. Beden öylesine büyülü bir yapı ki, tükendiğimi hissettiğim, yakında yığılacağım dediğim o anlardan bir süre sonra yeniden bir gücün geldiğini deneyimledim. Bedenin fiziksel potansiyeline dair keşiflerle dolu delice bir deneyimdi "Come on bro!".

Son olarak "Come on bro!"nun Osnabrück Üniversitesi Tiyatro Pedagojisi Departmanı ile Performistanbul ortaklığı ve Yaren Zeybek Kulübü'nün desteği sayesinde hayat bulduğunu belirtmeliyim. Tüm bu iş birliği ve destekler ile iyi bir iş çıkardığımızı düşünüyorum ve gelecekteki olasılıklara bağlı olarak "Come on bro!" üzerinde çalışmaya devam etmek istediğimi söyleyebilirim.

LOVE IT PAYLAŞ

1- 2021 Leman Sevda Darıcıoğlu, Come on bro!, Canlı performans, 7 saat, "unboxing: masculinities*" kapsamında, Margarita Tsomou koordinasyonu, Osnabrück Üniversitesi Tiyatro Pedagojisi Departmanı organizasyonuyla, Linden

1 2

2- 2019, Leman Sevda Darıcıoğlu, Eksiğiyle Tamam, performans, 1 ay: Haftada 6 gün, günde 6 saat, Performistanbul küratörlüğünde, Bilsart ve Performistanbul işbirliği ile, B2 Evi, Büyükhüsun Köyü, Çanakkale Fotoğraf: Gülbin Eriş

Öncesinde yine Berlin'de, "There is an ocean between Us (Aramızda Bir Okyanus Var)" başlıklı 7 saatlik performansın Apartment Project Berlin'de ve "Beyaz Güller, Pembe Simler" adlı 5 saatlik performansın Glitter and Grief kapsamında gerçekleşti. Türkiye ile bağın da kopmamış durumda, uluslararası performans sanatı platformu Performistanbul tarafından temsil ediliyorsun. Türkiyeli bir queer sanatçı olarak Berlin'de yaşamak ve çalışmak nasıl bir duygu?

İlk olarak Türkiye ve Almanya arasındaki bağlar ve göç geçmişi üzerinden düşünmek gerek benim Berlin'deki yerimi. Bir zamanların "misafir işçi"lerinin ve çocuklarının yarattığı bir kültür, kazandığı haklar var bugün. Ne Türkiye ile ne Almanya ile gerçek bir bağ kuramamış, her iki tarafın arasında kalmış ve Almanya'da insanlık dışı bir muameleye, sonsuz ayrımcılıklara maruz kalmış olan bu grup bugün birtakım alanlar yaratmış, hâlen karşılaşılan neo-nazi saldırılarına, faşizmin türlü biçimine karşı aktif bir politika üretiyor ve göçmen sanatçıların aktif olduğu bir kültürel alan var. Göçmen sanatçı ve sanat alanı profesyonelleri deneyimlerini yeni gelenlerle paylaşıyorlar, birbirlerinin işlerinde destek ve dayanışma sunuyorlar, birbirlerine alan sunmaya gayret ediyorlar. Yanı sıra bugüne kadar yapılmış olanlar oryantalist, tek tipleştirici, muhafazakâr bakış açılarını değiştirmişler ve değiştirmeye devam ediyorlar.

Gündelik hayat üzerinden de radikal bir deneyim olan göç deneyimini kolaylaştıran ağlar yaratılmış bugüne kadar. Mesela son beş yılda Türkiye'den Berlin'e gidenlerin yürüttüğü birtakım sosyal medya grupları Alman bürokrasisine veya Göç İdaresi ile ilgili işlere dair birbirine destek olmaktan, ayrımcılık yaşanmayacak, İngilizce veya Türkçe konuşan doktor tavsiyelerine veya özlenen bir baharatın, yemeğin nerede bulunduğunu birbiriyle paylaşmaya kadar günlük yaşamın birçok alanına yayılan bir dayanışma biçimi görebiliyorum bu ağlarda. Tabii ki bunları Berlin ölçeğinden ve genel olarak söylüyorum. Bununla başlamak istedim keza bugün Berlin'de kendime rahatça bir yer bulmayı düşünürken bu tarihi, insanların mücadelelerini, emeklerini ve üretimlerini hatırlamayı önemli görüyorum. Biz Berlin'e yeni gelenler bu mirastan faydalanıyoruz elbette.

Berlin kültürel olarak aktif bir şehir, sanatçı popülasyonu nüfusunun ciddi bir kısmını oluşturuyor âdeta, ciddi bir rekabet var kültürel alanda. Bir yandan sanata ayrılan fonların büyüklüğü ve çeşitliliği tabii ki sanat alanında üretim yapmayı kolaylaştırıyor lâkin bu rekabetin ortasına düştüğünüzü söyleyebilirim. Pandemi dolayısıyla şehrin her köşesinden sanat alanlarının fışkırdığı o bildiğimiz Berlin değil Berlin. Gelecek planları yaparken içinde olduğumuz belirsizlik ve öngörülemezlik her yerde olduğu gibi, Berlin'de de bir gerçek şu an için.

Tüm bunları bir kenara bırakırsam kendimi heyecanlı ve umutlu hissettiğimi söyleyebilirim. İstanbul'dan ve Türkiye'den çok beslenen bir sanatçıyım ben, Berlin de Avrupa'nın beyaz, hijyenik kültürünün dışında bir dinamiğe sahip, dünyanın birçok yerinden sanatçının yaşadığı bir şehir, bu açıdan beni hem besliyor hem de heyecanlandırıyor.

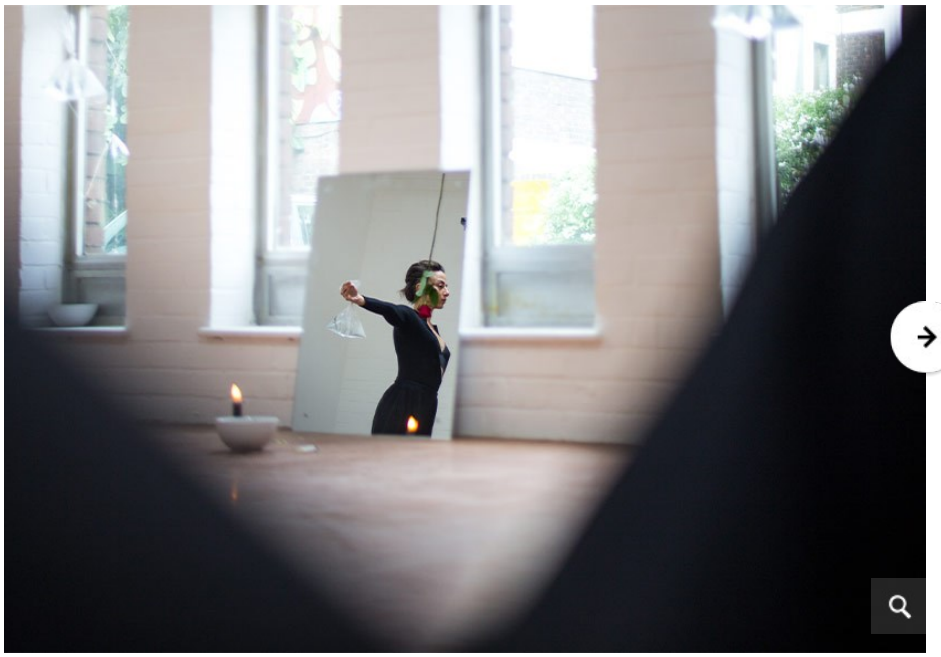

LOVE IT PAYLAŞ

1- 2019, Leman Sevda Darıcıoğlu, surrounded by water, performans, 4 saat, FUTURE RITUAL, Küratör: Joseph Morgan Schofield, Kunstraum, Londra Fotoğraf: Julia Sterre Schmitz

1 2

2- 2020, Leman Sevda Darıcıoğlu, There's an ocean between us, performans, 7 saat Apartment Project, Performistanbul'un küratöryel desteği ile, Berlin Fotoğraf: Derin Cankaya

Performanslarında insan bedeninin fiziksel ve duygusal sınırları ile limitlerini

araştırıyor, egemen politik ve toplumsal kavramlar ile normlara değiniyorsun. Tüm bunlar odağında beslendiğin noktaları ve üretim pratiğini nasıl tanımlarsın?

Queer feminizm, duygu ve beden politikaları temel atlaslarım olmakla beraber, egemenlik teorilerinden postkolonyal çalışmalara, kesişimsel feminizmden kent politikalarına, yeni materyalizme yayılıyor ilgi alanlarım. Beslendiğim noktalar kimi zaman bir sanatçının işi, kimi zaman bir düşünüş biçiminin nezaketi, kimi zaman haklı bir öfke ve onun ortaya konuş biçimi, kimi zaman yaşadığı zor şartlar içinde umudunu ve gücünü koruyan bir insanın hikâyesi, kimi zaman bir dayanışma biçiminin kuruluşu oluyor yahut okuduğum bir kitaptan, izlediğim bir filmden bir cümle, bir his, bir arkadaşımla konuşmamızdan bir konu, Antik mitolojilerden bir karakter, ulvi olmayan dinsel inanç pratikleri, insan bedenini güçlendiren eylemler, ilişkiler, dünyayı elementlerle algılamak, bir politika olarak radikal şefkat ve özen, boşluğun olasılıkları, hegemonik olmayan bir arzuyu araştırmak... Sonsuz bir spektruma yayılıyor. İnsanın yaşadığı zaman ve mekân içerisinde anlam bulan bir varlık olduğunu düşündüğüm gibi sanatı da bu şekilde algılıyor, kendi pratiğimde de sorguya içinde bulunduğum yer ve zamandan başlıyorum. Bu, işin bazen bir mekânın kendisinin içerisinden, onun dinamikleriyle konuşarak doğması anlamına geliyor bazen kendi içsel zaman ve mekânım hepsinin üzerine çıkıyor ve o dönemde dert ettiğim konular, bende yankılanan sorular veya mekâna ve zamana vermek istediğim cevaplar üzerinden çalışmaya başlıyorum.

Performans metodolojim üzerinden konuşursam bedeni; korkular, sınırlar ve duygular laboratuvarı olarak görmeye başladığım 2016 yılında, bedene kalıcı veya geçici müdahalede bulunan, kalıcı veya geçici olarak bütünlüğünü bozan, onu penetre eden enjeksiyon iğneleri, cerrahi dikiş iğneleri, kırık aynalar, neşter gibi malzemelerle çalışmaya başlamıştım. Korkularım üzerinden başlayan bu yolculuk zamanla bir malzeme olarak bedenin yanına zamanın eklenmesiyle devam etti; bedenin zamanın içine nasıl yerleştiğini, bu ikisinin birbiriyle nasıl ilişkilendiğini araştırmaya başladım. Bu araştırma geçtiğimiz sene hareketin kapladığı alan küçüldüğünde bedenin nasıl etkilendiğini sorguladığım işlere açıldı, hareketin sadeleşmesi, basitleşmesiyle bedenin onun içine oturmasının yoğunlaştığını ve hareketin kinetiğinin içerisinde kaybolmadığında çok daha yoğun bir şekilde bedenin kendisini açığa çıkardığını gördüm. Yaşayan heykeller, tableau vivant gibi geleneklere de referansları olan ve onları yeniden yorumladığım işler, ürettiğim hareketin kapladığı alanın küçüldüğü bu nokta bedenin sınırlarını ve potansiyellerini daha yoğun bir soruşturmaya yatırmama yardımcı oldu.

LOVE IT PAYLAŞ

1- 2020 Leman Sevda Darıcıoğlu, Beyaz Güller, Pembe Simler, Canlı performans, 5 saat, Performistanbul'un küratöryel desteği ile, SoliTsoli, Nawara ve Gay Shame tarafından düzenlenen "Glitter and Grief" kapsamında, Haus der Statistik, Berlin Fotoğraf: Ekra

‹ 1 › 2

2- 2020 Leman Sevda Darıcıoğlu, Beyaz Güller, Pembe Simler, Canlı performans, 5 saat, Performistanbul'un küratöryel desteği ile, SoliTsoli, Nawara ve Gay Shame tarafından düzenlenen "Glitter and Grief" kapsamında, Haus der Statistik, Berlin Fotoğraf: Derin Cankaya

"İBNE" adlı kamusal yerleştirme işin Ayşe Erkmen'in Kreuzberg'deki çalışmasının olduğu binada sergilendi ancak sonrasında yarattığı tartışmalar sonucunda indirildi. Ardından yolculuğuna sokaklarda devam etti. Bu performansından ve yaşadığın süreçten bahsedebilir misin?

Öncelikle "İBNE"yi bir performans olarak tanımlamadığımı belirteyim, bir çeşit "happening" gibi algılanması kolay olsa da ben bir kamusal müdahale işi tasarladım ve kamusuna hızla müdahale ederek misyonunu gerçekleştiren bir iş oldu bu. Esasen tüm referanslarım, semboliğim, niyetim ve yarattığı yankıyı detaylı bir şekilde anlattığım bir metin yazıp bu metni Türkçe, İngilizce ve Almanca olarak yaydım sevgili Ece Eldek ile beraber tasarladığımız küçük **dijital kitapçığın** bağlı olduğu QR kodu yayarak. Burada bir özet vermem gerekirse: "İBNE"yi Kreuzberg sokaklarında bir küfür olarak duyduğum, ibnelere bir cevap olarak ve yine o sokakların Batılı olmayan queerler için nispeten güvenli bir ev olabilmesi için alanlar yaratmış, emek vermiş olan Türkçe konuşan queer komüniteye bir selam verme arzusuyla yarattım. "Ağzınızda pelesenk ettiğiniz ibnelik sizin değil, biz LGBTİ+ komünite olarak bizimdir, bu sizin küfrünüz değil, bizim sahiplendiğimiz var oluşumuzdur" deme biçimimdi. İbneliğin bir küfür değil, bir kutlama, güzelleme olarak kullanıldığına işaret etmek için

çiçekli kumaş üzerine nazar boncuklarıyla işleyerek yazdığım İBNE yazısından oluşan bu işi Ayşe Erkmen'in Türkiyeli diasporanın sembolü olmuş olan Am Haus, -mişler –muşlar binası ile ilişkilendirmek niyetiyle bir aylık bir süre ile üzerine yerleştirdim. Bina sahibinin ve penceresini kullandığım dairede yaşayan sevgili Jean-Marie'nin izni ve desteğiyle Erkmen'in tüm binaya yayılan işinin bir pencere altındaki küçük bir parçasına bir ay sonra alınacak bir not gibi yerleşti yani "İBNE". LGBTİ+ varoluşların dedikodu malzemesi yapılmasına, dillerde pelesenk edilmesine bir eleştiri olarak Am Haus'un -mişler -muşlar'ıyla bir diyaloğa girdi. Koruyucu bir totem olarak gördüğüm nazar boncuklarıyla işlediğim işimi, yerleşmesinden 24 saat sonra binanın zemin katında bulunan mekânın Türkçe konuşan erkek bir çalışanıyla tartışmamdan sonra bulunduğu yerde 36 saati ancak tamamlamışken indirdim. Keza "sen ibne ne demek biliyor musun" diye başlayan diyaloğumuz, "indirmezsen olacaklardan sen sorumlusun"lar noktasına geldiğinde "İBNE"nin nefrete ve hegemonik erkekliğe orta parmak çıkaran bir ruhu olsa da onu misafir eden Jean-Marie'ye herhangi bir gerginlik getirme olasılığına alan vermek istemedim. Yerleştiği pencere kendi yaşadığım evim olsaydı kaldırmamayı seçebilirdim fakat orada kalacaksa da ona alan açan bir başkasını en ufak bir riske atmak ya da sıkıntı yaşatmak yerine indirmeyi ve sokaklara bir QR kod ve dijital kitapçık olarak dönmesini tercih ettim.

LOVE IT PAYLAŞ

1- 2020 Leman Sevda Darıcıoğlu, İBNE, Kamusal müdahale, Kotti, Kreuzber
Nazar boncuklarıyla kumaş üzerine işleme, 76 x 156 cm, 2020, Berlin Fotoğraf: Derin C 1 2

2- 2018, Leman Sevda Darıcıoğlu, bir güle bakmak, performans, aralıksız 28 gün – 672 saat, İhtiyaç: Sen, 672 Saat Canlı Süreç kapsamında, Küratör: Simge Burhanoğlu, Performistanbul Canlı Sanat Araştırma Alanı (PCSAA), İstanbul Fotoğraf: Gülbin Eriş, Kayhan Kaygusuz

Bir dönem İstanbul Queer Art Collective'in üyesiydin. Queer sanat örneklerinin Türkiye'deki yansımaları hakkında ne düşünüyorsun? Yeterli alan, platform, araştırma ve yayın var mı sence bu konuda? Neler eksik, neler yapılabilir?

Protocinema'nın yükselen küratör serisine seçilen Alper Turan'ın küratörlüğünü yaptığı Poşe'nin Karaköy'deki yeni mekânında queer görünürlük/görünmezlik ve queer soyutlama kavramlarını odağına alan **"Göze Parmak"** sergisi (26 Mart'a kadar ziyaret edilebilir), TAPA'nın (**Transformative Art Project for Activists**) başlı başına varlığı, geçtiğimiz yaz bir açık çağrı yaparak yoluna koyuldukları sanatçı misafir programı ve program sanatçılarının katılımıyla Barın Han'da gerçekleşen "Tabiatımız" sergisi, İstanbul'da trans olmak, şehrin queer hafızası, bireysel tarihin dijital temsili üzerine Onur Karaoğlu ve Kübra Uzun'un performans projesi **"A Trans History Sung"**, dramaqueer'in kurdukları Serdar Soydan iş birliği ile geçmişte yapılmış kanto, rumbo gibi şarkıları queer sanatçılarla yeniden canlandırmaya dayanan **"Kırıta Kırıta"** projesi (yanı sıra üç yıldır geleneksel, ana akım beden ve güzellik politikalarına bir karşı duruş olarak düşünülebilecek olan bir takvim projesi de var dramaqueer ekibinin), lubunya bir tahayyüle dair kolektif havuz oluşturmak amacıyla yola çıkmış olan, gündelik politikalardan kültürel çalışmalara ve sanata yayılan ilgi alanlarıyla websitesinin yanı sıra podcast ve vodcast serileri de üreten **velvele.net**, ekibinde queer şov ve müzik dünyasından isimlerinin yer aldığı **Alt-cut**, Ahmet Rüstem Ekici'nin bir gey saunasının içerisinde on beş queer sanatçının işlerinin yerleştiği çevrim içi **"Bir Sauna Deneyimi – Faz I"** projesi, güncel sanat üzerine yayın yapan Argonotlar ekibinin **queer sanat serisi** kapsamında yaptıkları sanatçı ve sanat alanı profesyonelleriyle yapılan röportaj ve queer sanat üzerine yazı yayınları ve queer sanat ve politikayla ilgilenen insanların bir araya gelmesine yönelik buluşmalar, queer feminist edebiyat tavsiyelerinde bulunan bir bülten yayını yapan ve yakın zamanda bültenlerini bir websitesi üzerinden yayımlamaya başlayan **"Epik ne okuyor?"**un yürüttüğü okuma grubu, Derya Bayraktaroğlu, Gökçe Yiğitel ve Yasemin Nur'un Barın Han'da düzenledikleri ve konusu aşk olan performans, eskiz ve yazılamalar ile birlikte şarkı söyleme ve şehir gezisi tertiplerinden meydana gelen "Buluşma" sergisi, biraz geçmişe gidersek Derya Bayraktaroğlu küratörlüğünde Badischer Kunstverein'de 2019'da düzenlenmiş olan Türkiye'den sanat, estetik ve queer feminist aktivizmin kesiştiği alanlara yayılan "yer yeksan, ittifak bahar", Kevser Güler, Derya Bayraktaroğlu ve Aylime Aslı Demir'in küratörlüğünü yaptığı Abud Efendi Konağı'nda 2017 aralığında açılıp 2018 Şubat'ına kadar süren queer ve posthuman tartışmaları ekseninde queer feminist bir bakış açısıyla yapılmış "Koloni",

queer düşünceyi muhalif bir ortaklık ve iş birliği alanı olarak ele alan bir bakış açısıyla Övül Durmuşoğlu'nun küratörlüğü ve Aylime Aslı Demir'in asistan küratörlüğüyle 2015 yılında ARK Kültür'de düzenlenen "Gelecek Queer", Sınır-sız ekibinin İstanbul Onur Haftası ile eşzamanlı olarak düzenledikleri sergiler şu an ilk aklıma gelenler.

Kimi kişisel sponsorlar kimi kurumsal destekler kimi kendi kaynaklarını kendileri yaratan bu örneklerin çok daha fazlası bulunuyor Türkiye'de. Bunların gösterdiği gibi Türkiyeli queer komünite çağdaş sanattan yayıncılığa müzikten edebiyata birçok alana yayılan bir potansiyele sahip. Yapılması gereken ise ortada, daha fazla kaynak yaratmak.

Gelecek projelerin arasında neler var?

DEPO İstanbul'da açılan Rana Öztürk küratörlüğünde zaman üzerine düşünen yirmi iki sanatçının işlerini bir araya getiren "Tempo Incognito: Akışlar, Ritim ve Hareket Üzerine" sergisi kapsamında izleyici ile buluşacak olan *Zaman üzerine münakaşa*'da Hank Yan Agassi ile tekil işlerimizi, birbiriyle konuşarak birbirini yeni diyaloglara açan disiplinlerarası bir iş birliğine soktuk. Hank'in yeni materyalist bir bakış açısıyla ürettiği ve gelecekten gelen bir ses olarak kurguladığı *Kırmızı Lethe Taşı (Pigmentler)* insan türünün yok olduğu bir zamanı günümüzde yansıtırken ben zamanı üremeye dayanan ölçekler ile anlamlandıran ve şekillendiren heteroseksizmin yarasını yankılandırmayı amaçladığım *Sızan Zaman I – II* ve *Bağ* adında iki video ve bir objeden oluşan üç iş ve Hank ile yan yana gelişimizden açılan bir şiir ile katkı sunuyorum *Zaman üzerine münakaşa*'ya. "Tempo Incognito: Akışlar, Ritim ve Hareket Üzerine" 3 Mart – 16 Nisan arasında DEPO İstanbul'da ziyarete açık olacak.

Avrupa'nın Türkiyeli queerlere yönelik oryantalist ve tek tipçi bakışından duyduğumuz rahatsızlık ve başlangıçta bahsettiğim miras sorgusu, Yener Bayramoğlu ile beraber eş-küratörlüğünü üstlendiğimiz, pandeminin ikinci dalgası nedeniyle izleyicisi ile dijital platformlardan buluşacak olan Madi Ancestors adlı bir festivali doğurdu. Gizem Oruç (aka 6zm)'un koordinasyonu ve İstanbul ve Berlin arasındaki bir ekiple gerçekleşen Madi Ancestors ile Seyfi Dursunoğlu (aka Huysuz Virjin), Bülent Ersoy ve Zeki Müren'in mirasının -onlar bu mirası bize bırakmamış olsa da- Türkçe-konuşan queer komünite olarak bizlere ait olduğunu iddia ediyor ve bize miraslarını bırakmamış olsalar dahi, onlara rağmen bu mirası sahipleniyoruz. GLADT E.V. iş birliği ve Partnerschaft für Demokratie in Friedrichshain-Kreuzberg ve Interflugs destekleri ile hayata geçirdiğimiz Madi Ancestors çok yakında bir websitesi aracılığıyla izleyicisiyle buluşacak.

Mayıs ayında Galerie Auslage'nin "The Burdensome Richness of Feminist Artists in Berlin" programı kapsamında Performistanbul ve Galerie Auslage iş birliği ile bir enstalasyon ve performans gerçekleştireceğim. Ticarete dayanan monokültürün baskısı, kentsel dönüşüm ve emlak spekülasyonu ile yok olan Berlin'in alternatif tarihinin peşine düşen, kendini DIY kültürü, geçicilik ve deneysellik prensipleriyle bağdaştıran küratöryel bir laboratuvar olan Galerie Auslage'da yaratacağım projelerde Berlinli feminist bir yönetmen olan Ulrike Ottinger'in *Madame X* ve *Ticket of No Return* adında iki filminden ilham alıyorum. Sahip oldukları punk ruh üzerinden sevsem de esasen çok da dayanışmacı yahut geleceğe veya bugüne yönelik hegemonik olmayan olasılıklara açık bulmadığım bu Avrupalı feminizme kendi revizelerimi yaptığımı söyleyebilirim yapacağım enstalasyon ve performans ile. İçeriğe dair geri kalan şeyleri konuşmayı ise performans sonrasına bırakıyorum.

Bilgi Üniversitesi Güncel Sanat Kulübü'nün düzenlediği "Performans Sanatı Konuşmaları" başlıklı seminer dizisi kapsamında 18 Mart'ta moderasyonunu velvele.net ve Dönme Pedal ekiplerinden sevgili Ari P. Büyüktaş'ın yapacağı "Performans Sanatında Güncel Konular" konuşması bulunuyor.

Bunlar dışında Almanya ve Avrupa'nın farklı şehirlerinde bulunan çeşitli kurum ve bağımsız küratörlerle gelecek projeler için iletişim hâlindeyiz. Performistanbul ortaklığıyla gerçekleşecek güzel işlerin ufukta olduğunu söyleyebilirim.

LOVE IT

0 2177 0

Yazar: Burcu Dimili

Tag: unboxing: masculinities*, İBNE, Beyaz Güller, Pembe Simler, Aramızda Bir Okyanus Var, Come on bro!, İstanbul-Berlin Sanatçı Misafir Programı, Leman Sevda Darıcıoğlu, Performistanbul, Burcu Dimili, Sanat

Proje Telif Hakkı Bilgisi Rapor

Bir Defter Mekân Olabilir mi?: "2 Defter"
Bahar Güneş

Figürün Çok Katmanlı Temsiliyeti
Melike BAYIK

Daimî Değişimin Ebedi Döngüsü
Marcus Graf

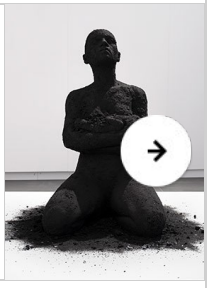

Like 0 Share Tweet

800 Karakter ile sınırlıdır.

Yorum Ekle

Yorum Ekle

Artful Living © 2013-2017